

Телевизијско обраћање високог представника Педија Ешдауна поводом обиљежавања прве године свог мандата

Прије годину дана сам имао част и привилегију да преузmem функцију високог представника у Босни и Херцеговини.

Током тих годину дана смо постигли много; али пред нама је још много тога што треба урадити.

Када сам почео радити овај посао, рекао сам да ће моји приоритети бити правда и посао.

Те области су још увијек моји приоритети, јер знам да су и за вас најважнији, а све што сам видео и чуо током протеклих годину дана је потврдило овај мој став.

Промјене су често врло тешке. Понекад је овдје у БиХ тешко видјети резултате док се човјек бори са свакодневним проблемима, који су често врло тешки.

Полако али сигурно остварујемо напредак, истински напредак.

Током протеклих годину дана смо успоставили различита средства за борбу против криминала. Суд Босне и Херцеговине би ускоро требао започети са процесуирањем свог првог предмета – ријеч је о највећем случају трговине људима и проституције који је икад забиљежен у овој земљи.

Уводимо ред и на политичкој сцени. Драстично смо смањили имунитет политичара и поставили захтјев да преузму политичку оговорност кад ствари крену погрешним током.

Али у овој земљи су политика, корупција и криминал још увијек тијесно повезани.

Морамо прекинути те везе.

Почели смо разоткривати случајеве крупне корупције у нашим јавним предузећима, која би вам требала служити умјесто што вас пљачкају.

Још увијек нисмо ослободили БиХ од ратних злочинаца који бацају сјену на ову предивну земљу. Али смо недавно проширили фронт за борбу против оних који помажу и финансирају ратне злочинце замрзавањем њихових средстава и спрјечавањем њиховог одласка у Европу. Све је теже онима који помажу ратне злочинце, и у наредним седмицама ће им бити све теже.

Али шта је са привредом, са запошљавањем?

Па, немогуће је имати успјешну економију уколико не постоји правна држава. Дакле све што радимо на успостављању правне државе ће, дугорочно гледано, помоћи у привлачењу инвеститора и посла у ову земљу.

Али већ сада је БиХ боље мјесто за пословање него што је било прије годину дана, захваљујући реформама које су проведене у овом периоду. Узмимо за примјер рад Комисије “Булдожер”. Састављена од најуспјешнијих бх. привредника, ова Комисија је обрадила 50 закона и прописа који су гушили иницијативе и потискивали смисао за пословање и тиме је учинила БиХ бољим мјестом за улагања и створила погодније окружење за отварање нових радних мјеста. Сада чак и словеначки привредници долазе да уче на примјеру БиХ.

У међувремену, уређујемо и поједностављујемо порески систем успостављањем јединственог система царина и пореза на додатну вриједност, како би се сузбиле преваре и расипање средстава који су узели маха.

То ће бити огроман корак напријед. Тиме ћемо омогућити да се новац улаже тамо гдје је потребан – у јавне услуге за вас, умјесто да иде у џепове криминалаца.

Успоставили смо одговарајућу централну владу на чијем је челу премијер, као и у свакој нормалној европској демократији.

Након афера са извозом наоружања у Ирак и шпијунирања, коначно смо почели рашчишћавати неред у нашим оружаним снагама и обавјештајним службама.

Свима је јасно да је неопходна реформа система сигурности у БиХ. Сада ће се то и десити.

Дакле, покренули смо процес. Али само покренули. Пред нама је дуг пут и морамо се кретати још брже.

Ова земља мора дати свој допринос у борби против организованог криминала и корупције у регији.

Морамо убразати процес економске реформе. Приватизација и модерни судови за случајеве банкрота су од кључне важности за ослобађање наших ресурса и отварање БиХ за инвестиције. Бојим се да нам предстоји тежак период прије него што дође до побољшања. Али, немамо избора. Нема лаког начина да се проведу реформе, као што смо видјели на примјерима Мађарске, Пољске и других земаља.

Због тога ћемо ускоро морати усмјерити пажњу на још један крупни проблем: трошкови органа власти у БиХ. Знате ли да органи власти троше двије трећине ваших пореза на своје политичаре и бирократију, а само трећину на вас, грађане ове земље? У већини земаља је ситуација обрнута. Да ли су нам заиста неопходни сви ти политичари? Може ли си сиромашна земља као што је БиХ заиста приуштити три пута већи број органа власти него што их имају Сједињене Америчке Државе?

То су ваши органи власти. На вама је да одлучите шта хоћете. Али то је проблем који не би смио још дуго остати без рјешења.

Премијер Терзић је поставио циљ за БиХ да до 2009. године постане чланица Европске уније. То је веома амбициозан циљ. Могуће га је остварити, али само уколико будемо проводили

реформе и то веома брзим темпом. Све земље у овој регији ће се једнога дана прикључити Европи. Али земље које буду брже проводиле реформе ће брже бити у Европи. Ми већ ризикујемо да заостанемо.

Можете рачунати да ћу ја, са људима које изаберете да воде ову земљу, постићи тај циљ. А можете рачунати и на то да ћу подузети мјере уколико ти људи не буду поштовали европске стандарде или изневјере ваша очекивања.

Ја сам практичан човјек. А политика је, по мом мишљењу, практичан посао. То је стварање бољег живота за грађане. Политика је утврђивање проблема и њихово рјешавање. А то је и крајњи циљ процеса реформи, стварање бољег живота за вас и вашу дјецу.

Из тог разлога покушавам што чешће боравити ван Сарајева како бих упознао што више људи и чуо шта имају рећи грађани ове земље. Ја сам током протеклог периода путовао по цијелој БиХ и разговарао сам са хиљадама људи из свих заједница. Био сам са повратницима из Сребренице, избјеглицама из Бањалуке, повратницима у Бугојну. А вечерас ћемо моја супруга и ја боравити код једне земљорадничке породице у Републици Српској.

Гдје год сам ишао видео сам исту ствар: Без обзира на озбиљност ситуације, без обзира на озбиљност проблема које имају, грађани настављају живјети, граде своје куће и раде, подижу дјецу, гледају у будућност.

Због тога сам и даље оптимиста када је ријеч о Босни и Херцеговини. Ово је изузетна земља са талентованим, храбрим и одлучним људима.

Заједно смо постигли напредак током протеклих годину дана.

Али у години која је пред нама морамо још даље и брже